

Vereniging van
Zuid-Hollandse Gemeenten

Contact Secretariaat

Bogaardplein 15
Postbus 5305
2280 HH Rijswijk
070-3261816
vzhg@rijswijk.nl
www.vzhg.nl

VZHG JOURNAAL VOOR DE GEMEENTEN

Nummer 04 april 2013

Colofon

Het VZHG Journaal is een
maandelijkse (digitale) uitgave van de
Vereniging van Zuid-Hollandse
Gemeenten. Het geeft een selectie van
relevante ontwikkelingen op diverse
beleidsterreinen die voor gemeenten
van belang kunnen zijn.

[@vzhg](https://twitter.com/vzhg)

Inhoud

1	BESTUURSZAKEN VZHG	2
1.1	Recente tweets @vzhg (followers op 25 april: 164)	2
1.2	Voortgang evaluatie Procesconvenant RO	2
1.3	Interbestuurlijk toezicht	2
1.4	Terugblik VZHG bestuursvergadering op 11 april	3
1.5	Terugblik VZHG Jaarvergadering op vrijdag 12 april	3
2	DE VZHG ALS PROVINCIALE AFDELING VAN DE VNG	7
2.1	Overleg VNG en provinciale afdelingen op 26 april in Den Haag	7
3	VERENIGING VAN NEDERLANDSE GEMEENTEN (VNG)	7
3.1	VNG bestuursvergadering op 11 april	7
3.2	VNG commissie bestuur en veiligheid bijeen op 11 april	8
3.3	Vacatures in VNG bestuur en beleidscommissies	8
3.4	VNG vraagt suggesties voor VNG Agenda 2014 voor 17 mei a.s.	8
4	OVERIGE BESTUURLIJKE AANGELEGENHEDEN	9
4.1	Visienota minister Plasterk "Bestuur in samenhang"	9
4.2	Gemeente Spijkenisse en Bernisse gaan fuseren	10
4.3	Rapport Commissie Hendrikx (Externe Commissie Midden-Holland -ECMH).....	11
4.4	Samenwerking BAR-gemeenten	11
	PROVINCIAAL BESTUUR	11
4.5	Statencommissie Bestuur en Middelen bijeen op 2 april.....	11
4.6	Bijeenkomst Provincie Zuid-Holland inzake grondexploitaties op 18 april	12
5	FINANCIEN	12
5.1	VNG commissie Financiën en Belastingen bijeen op 11 april.....	12
6	JEUGD.....	12
6.1	Extra vergadering VNG subcommissie jeugd op 18 april.....	12
7	WERK EN INKOMEN	12
7.1	Gevolgen Sociaal Akkoord voor gemeenten	12
7.2	VNG reactie op Zorgakkoord	13
7.3	Bestuurdersbijeenkomsten samenwerking in sociaal domein: 29 mei in Rotterdam	13
8	RUIMTE EN WONEN	14
8.1	Statencommissie Ruimte en Leefomgeving bijeen op 3 april	14
8.2	VNG commissie Ruimte en Wonen, milieu en mobiliteit en sub-commissie water bijeen op 25 april14	
8.3	Toezicht woningcorporaties	14
9	GROEN.....	14
9.1	Statencommissie Groen en Water bijeen op 10 april	14
10	MILIEU	14
10.1	VNG-commissie Milieu en Mobiliteit bijeen op 11 april	14
11	WATER.....	15
11.1	VNG-subcommissie Water bijeen op 4 april.....	15
12	DELTA AANGELEGENHEDEN.....	15
12.1	Stuurgroep Zuidwestelijke Delta bijeen op 17 april	15
13	VERKEER EN VERVOER	15
13.1	Statencommissie Verkeer en Milieu bijeen op 3 april.....	15
13.2	Nationale Bewegwijzeringsdienst (NBd) van start.....	16
14	EUROPA EN INTERNATIONAAL	16
14.1	Brusselse Open Days 2013 in oktober a.s.	16

1 BESTUURSZAKEN VZHG

1.1 Recente tweets @vzhg (followers op 25 april: 164)

Recente Tweets hadden o. a. Betrekking op de volgende onderwerpen:

- _ interviewreeks verplicht quotum arbeidsgehandicapten
- VNG commentaar op wetsvoorstel verplicht schatkistbankieren
- Hans Wagner nieuwe burgemeester Albrandswaard
- terugblik Metropoolregiocongres Kwaliteiten verbinden
- PPC bespreekt eerste resultaten enquête evaluatie procesconvenant RO
- Provincie ZH nodigt griffiers ZH uit voor bijeenkomst problematiek grondexploitaties
- Bestuurlijke werkgroep IBT voor het laatst bijeen op 9 april
- Gebiedsbijeenkomst inzake PSV
- Atlas van de lokale lasten 2013
- VZHG bestuursvergadering op 11 april
- ALV VZHG in Gorinchem
- aanwezig bij zusterafdeling Gelderland: Dag van de Gelderse Gemeenten
- voorgedragen kandidaten vacatures VNG
- VNG vraagt suggesties voor VNG Agenda 2014
- gevolgen gemeenten sociaal akkoord, reactie VNG
- advies externe commissie Midden Holland "De drang naar groter, de hang naar kleiner"
- datum samenwerking BAR gemeenten
- zorgakkoord en gevolgen

1.2 Voortgang evaluatie Procesconvenant RO

De afdeling Audit en Advies van de Provincie Zuid-Holland heeft in maart een enquête verzonden naar bestuurders en ambtenaren in Zuid-Holland inzake de evaluatie van het procesconvenant RO. Dit procesconvenant is op 8 april 2011 ondertekend door GS van Zuid Holland, de VZHG en vertegenwoordigers van de 8 Regionale Samenwerkingsverbanden. Doel van het convenant: *Dit convenant heeft tot doel die afstemming en wisselwerking te bevorderen door procesafspraken te maken tussen alle partijen. Afspraken op hoofdlijnen zodat ruimte blijft bestaan voor maatwerk per afzonderlijk proces. De gemaakte afspraken zijn geen juridisch afdwingbare afspraken, maar zijn bestuurlijke afspraken tussen partners, die ervoor moeten zorgen dat de samenwerking -los van inhoudelijke discussies- optimaal verloopt. Wettelijke instrumenten kunnen worden ingezet wanneer partijen het onderling niet eens worden. Deze wettelijke mogelijkheden hebben verder geen plek in dit convenant. Vroegtijdige afstemming tussen alle partijen is in ieders belang. Op die manier kan tijdig over en weer helderheid worden verschaft en wordt snelheid in planologische procedures bevorderd. Daarbij is ook de vermindering van administratieve lasten een belangrijk streven.* Driejaarlijks, met ingang van 1 januari 2013, zal de RO gedeputeerde gezamenlijk met de RO regioportefeuillehouders en de RO portefeuillehouder van de VZHG de werking van het procesconvenant evalueren. Deze evaluatie zal in ieder geval betrekking hebben op:

- de effectiviteit van de ambtelijke en bestuurlijke samenwerking;
- wisselwerking tussen de verschillende ruimtelijke visies.

Daarbij wordt nagegaan of er aanleiding bestaat tot aanpassing van het onderhavige convenant. In de PPC vergadering van 5 april jl. is een eerste evaluatie besproken n.a.v. de ontvangen reacties op de enquête. De vereiste respons van meer dan 60% is over het geheel niet gehaald, maar wel in 2 regio's, t.w. Midden-Holland en Hoeksche Waard. De respons komt uit op rond de 47%. De resultaten zullen in een volgend Journaal nader worden toegelicht.

1.3 Interbestuurlijk toezicht

Op 9 april kwam de door de VZHG samengestelde bestuurlijke werkgroep van de provincie en VZHG voor het laatst bijeen op het provinciehuis in Den Haag, onder voorzitterschap van Jan Franssen. Op de agenda voor dit overleg stond het concept model voor de Bestuursovereenkomst. In de loop van de maand mei zal hierover een brief naar de gemeenten worden verzonden. Naast het beëindigen van de bijeenkomsten van de bestuurlijke werkgroep, hebben inmiddels ook de 4 geplande regionale bijeenkomsten plaatsgevonden. Tijdens die bijeenkomsten is veel input

opgehaald over de ervaringen van gemeenten (bestuurders, raadsleden en ambtenaren) met dit onderwerp en de wijzigingen die het gevolg zijn van de Wet Rgt (Wet Revitalisering Generiek Toezicht) die in oktober 2012 in werking is getreden..

NB: Waarstaatjegemeente.nl is onlangs uitgebreid met toezichtindicatoren voor de Archiefwet 1995. Gemeenten kunnen aangeven hoe zij op deze indicatoren scoren. De toezichtindicatoren voor de Archiefwet 1995 zijn geselecteerd uit de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) archieven die door de VNG zijn ontwikkeld om het verslag aan de gemeenteraad te structureren. Op Waarstaatjegemeente.nl zijn tien kernindicatoren opgenomen. Zie ook: Waarstaatjegemeente.nl.

1.4 Terugblik VZHG bestuursvergadering op 11 april

Op 11 april vergaderde het VZHG bestuur traditiegetrouw bij de VNG in Den Haag. Voorzitter Frank Koen heette in het bijzonder Stephan Brandligt (wethouder van Delft) welkom die voor het eerst aanwezig was bij een bestuursvergadering. Ger van de Velde was voor het laatst aanwezig omdat het waarnemend burgemeesterschap van Albrandswaard voor haar op 17 juni zal eindigen. De voorzitter dankte haar voor haar bijdrage aan de VZHG en haar inzet voor de adviesgroep Zuidwestelijke Delta in het bijzonder. Op de agenda stonden naast de jaarstukken de volgende onderwerpen: de evaluatie van het procesconvenant RO en het traject van de provincie Zuid-Holland en VZHG inzake het interbestuurlijk toezicht.

Te gast was Rick Buddenbergh, die een terugkoppeling verzorgde van hetgeen die ochtend was besproken in de VNG commissie Gemeentefinancien. Gesproken is over de financiële risico's rond de 3 decentralisaties. Onlangs is hierover overleg geweest met de VNG, VNG commissieleden en een kabinetsdelegatie. Vanuit het kabinet denkt men aan een integraal onderzoek naar de decentralisaties i.p.v een deelonderzoek. Er wordt gewerkt aan een kabinetsbrief naar de TK. Ook zal een begeleidingscommissie aan de slag gaan, waarin zitting zal nemen Kees Jan de Vet vanuit de VNG en de DG's van de departementen. In de commissie is verder ook gesproken over herijking van de financiële verhoudingswet, die binnenkort zal worden opgepakt.

Door VZHG bestuursleden werd opgemerkt dat het Rijk ook naar zichzelf zou moeten kijken en dat de onderwerpen in samenhang met elkaar zou moeten worden gezien. Daarbij is ook afstemming noodzakelijk met de verschillende transitiebureaus. Het Rijk denkt aan verkokerde budgetten, maar gemeenten denken aan ontschotte budgetten. De primaire verantwoording hiervoor dient horizontaal te zijn. Er dient ook aandacht te zijn voor bestuurlijke congruenties (ondanks de verschillende regio's en werkgebieden) en voor zorgarrangementen. De druk op de participatiewet is groot omdat deze al eerder dan de overige decentralisaties geregeld moet zijn (Noot: op dat moment was nog niet bekend dat de invoering met een jaar is uitgesteld). Er werd vervolgens gediscussieerd over de vraag of de taakstellingdiscussie binnen gemeenten al voor de komende verkiezingen zou moeten worden gevoerd.

1.5 Terugblik VZHG Jaarvergadering op vrijdag 12 april

Op vrijdag 12 april jl. vond in Gorinchem de jaarvergadering en het congres plaats in schouwburg De Nieuwe Doelen. De deelnemers werden allereerst welkom geheten door dagvoorzitter Jack Oostrum, wethouder van de gemeente Gorinchem en vervolgens door de gastheer, burgemeester Anton Barske van Gorinchem.

Foto's: gemeente Gorinchem

Algemene Ledenvergadering

Ter voorbereiding van de Algemene vergadering zijn de jaarstukken digitaal verzonden naar de gemeentebesturen via de gemeentesecretarissen. Deze jaarstukken bestonden uit:

- de agenda
- de Besluitenlijst van de ALV van 13 april 2012 in Lekkerkerk
- het jaarverslag van 2012
- de jaarrekening van 2012
- de wijziging Begroting 2013
- de Begroting en Contributie 2014
- de bestuurssamenstelling

Van de ontvangst van de **Accountantsverklaring** werd tijdens de ALV op 12 april melding gemaakt door de voorzitter. De leden keurden de financiële jaarstukken goed en gingen akkoord met de voorstellen tot benoeming van bestuursleden in ontstane vacatures.

Contributie 2014

De gemeenten betalen een bepaald tarief per 1000 inwoners, of gedeelte daarvan. Het hoogste tarief geldt voor de eerste 25.000 inwoners; daarna is er een lager tarief voor de volgende 25.000 inwoners en een nog lager tarief voor het aantal inwoners boven de 50.000. Er is ook een maximumbedrag in absolute zin bepaald voor de contributie per gemeente. Voor de berekening van de contributie wordt uitgegaan van de tarieven voor het lopende jaar. Daarop wordt een correctie toegepast in verband met de indexering van de kosten van het secretariaat (2%), resp. gemeentelijk herindeling (de zgn. herindelingscompensatie 1,3%).

In het begrotingsjaar 2014 is de volgende herindeling te verwachten:

De gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude zullen per 1 januari 2014 opgaan in de nieuwe gemeente Alphen aan den Rijn.

De contributie tarieven in 2014 bedragen, in Euro's:

- eerste 25.000 inwoners	62,00	(2013: 60)
- volgende 25.000 inwoners	32,00	(2013: 31)
- inwoners boven 50.000	16,50	(2013: 16)
maximale contributie	4.594,00	(2013: 4.445)

Bestuurssamenstelling

De leden stemden in met de benoeming van de wethouders Hans Horlings (gemeente Midden-Delfland) en Stephan Brandligt (gemeente Delft) als bestuurslid van de VZHG voor een periode van 4 jaar en de herbenoeming van burgemeester Frans Buijserd voor een periode van 4 jaar.

Voorzitter VZHG spreekt CdK Franssen toe i.v.m. zijn komende vertrek

Omdat Jan Franssen op 12 april voor het laatst als CdK de ALV van de VZHG zal toespreken werd hij door Frank Koen bedankt voor zijn jarenlange betrokkenheid bij de VZHG jaarvergaderingen en de daarbij uitgesproken inspirerende toespraken. Aan Jan Franssen werd aangeboden als eregast aanwezig te zijn bij een door de VZHG en Platform Religieus Erfgoed Zuid-Holland te organiseren symposium in het najaar van dit jaar. Het onderwerp religieus erfgoed mag zich verheugen in een warme belangstelling van Jan Franssen, die de voorzitter van de VZHG bedankte voor dit aanbod en het initiatief. De voorzitter van het Platform, mevrouw Elly van den Bosch- Damen, was voor deze gelegenheid speciaal uitgenodigd om in Gorinchem aanwezig te zijn.

Het doel van het platform is om de instandhouding van religieus erfgoed op de (politieke) agenda te houden en/of te krijgen en de belangstelling voor dit erfgoed te bevorderen.

In dit Platform zal de VZHG op verzoek van het bestuur van het platform gaan participeren: bestuurslid Frans Buijserd (burgemeester van Nieuwkoop) heeft zich hiertoe bereid verklaard.

Toespraak CdK Jan Franssen

Jan Franssen dankte de VZHG dat hij in de achterliggende jaren de gelegenheid heeft gekregen te spreken over de veranderingen in de samenleving en de gevolgen daarvan voor provincies en gemeenten, voor de bestuurskracht en voor de opgaven waar bestuurders voor staan. Hij gaf aan daarbij nooit de neiging te hebben gevoeld om zijn gehoor naar de mond te praten. "Ik heb een passie voor het openbaar bestuur. Dat bestuur moet, naar mijn opvatting, aan hoge eisen van kwaliteit voldoen. Het moet transparant en democratisch controleerbaar zijn".

Maatschappelijke en politieke verzuim

Hij gaf aan geconstateerd te hebben dat het maatschappelijk klimaat in de afgelopen jaren ruiger is geworden. De omgangsvormen verzuimen en het peil van wellevendheid daalt. Het gevoel van een eer om dit werk te mogen doen is omgeslagen naar: je moet blij zijn dat je het mag doen. Wat zich op veel plekken in onze maatschappij laat zien, manifesteert zich volgens hem ook in gemeenten. De politieke verzuim stoot mensen af. Recrutering van nieuwe raadsleden is op sommige plaatsen echt een probleem. Onze democratie vraagt continue om onderhoud. Politici en bestuurders mogen zich wat hem betreft best de vraag stellen tot hoe ver ze het willen laten komen met allerlei verwensingen, beledigingen en persoonlijke aanvallen. "De uitdagingen waar we voor staan vragen om het beste wat we te bieden hebben".

Gemeenten: Ga er maar aan staan!

Met name de gemeenten worden de komende jaren voor immense uitdagingen gesteld op terreinen als arbeid en inkomen, zorg, jeugd en veiligheid. Het kabinet Rutte-II heeft een uitvoerige bestuurlijke veranderingsagenda. Moeilijk punt daarbij is dat prioriteiten en logische volgorde der dingen in de aanpak van de minister van BZK niet altijd helder zijn te onderscheiden. Er is in ons land een brede politieke consensus om overheidstaken zo dicht mogelijk bij de burger te beleggen. Vanuit deze visie op bestuur hebben opeenvolgende kabinetten, van wisselende signatuur en met steeds een vrijwel kamerbrede steun, ervoor gekozen om het takenpakket van met name gemeenten te verruimen. Ook het huidige kabinet kiest voor verdere decentralisatie van taken, vooral in het sociale domein. De extra taken stellen forse eisen aan het beleidsvormende vermogen en aan de uitvoeringskracht van gemeenten. De verantwoordelijkheden voor het lokale bestuur zijn en worden groter dan ooit tevoren, maar de vraag is of de gemeenten die taken aan kunnen.

Dit is de tijd dat het lokaal bestuur te maken heeft met ingrijpende bezuinigingen, knellende grondexploitaties en andere gevolgen van de economische crisis. *Ga er maar aan staan!*

Jan Franssen toonde zich blij dat er een - hopelijk gedegen - onderzoek komt naar het antwoord op de vraag of gemeenten deze decentralisaties wel aan kunnen. Dat onderzoek moet volgens hem breed zijn en niet alleen over het geld gaan, al is dit laatste uiteraard erg belangrijk. Als het op dat gebied niet goed gaat wijst men in politiek Den Haag vaak te makkelijk de gemeenten als schuldige aan. Ons land ontbeert volgens Jan Franssen een efficiënte bestuurlijke geschillenbeslechting tussen overheden.

Vervolgens bracht hij de decentralisatiebrief van minister Plasterk ter sprake. In deze brief staat dat de minister voor 31 mei voorstellen van gemeenten verwacht voor zogenaamde congruente samenwerkingsverbanden. En op 1 januari moeten deze samenwerkingsverbanden er al daadwerkelijk zijn. Franssen herhaalde: *Ga er maar aan staan!*

Vervolgens citeerde hij uit het onlangs verschenen jaarverslag van de Raad van State over 2012. Ontegenzeggelijk veranderen al deze opgaven en opdrachten het wezen van de gemeente als eerste overheid. Als voorbeeld noemde hij het besluit om belangrijke delen uit de AWBZ over te hevelen naar de WMO. Dus, wettelijke rechten zijn omgezet in een voorziening. Dat is volgens hem een fundamentele breuk met een uit 1968 (het jaar dat de AWBZ) daterende maatschappijvisie.

Het zijn de gemeenten die deze fundamentele wijziging vorm en inhoud moeten geven. Hij heeft bij werkbezoeken gemerkt dat lokale bestuurders - overigens met een positieve inslag - hiermee worstelen.

Het kabinet kiest als uitgangspunt bij de decentralisaties voor het maximaal stimuleren van de zelfredzaamheid van de burgers. Daar ging ook het citaat van de Raad van State over. Alleen mensen die het echt nodig hebben, kunnen blijven rekenen op de ondersteuning door de overheid, aldus het kabinet. Maar vraagt Franssen zich af, realiseert men zich daar, dat de overheid die hier invulling aan moet geven de gemeenten zijn? Hij herhaalt: *Ga er maar aan staan!*

Vervolgens wees hij op een brief over de toekomst van de langdurige zorg die staatssecretaris Van Rijn van Volksgezondheid binnenkort aan de Tweede Kamer zal sturen.

Ook al zijn er nog vragen, Franssen ondersteunde het principe van de gemeente als eerste overheid voor de burgers van harte en daar horen dus meer taken bij. Om succes te kunnen boeken, moeten er entiteiten - nu nog congruente samenwerkingsverbanden genoemd - ontstaan die al die taken aan kunnen.

Het sociaal weefsel moet niet alleen worden versterkt, maar ook de bestuurlijk congruente samenwerkingsverbanden moeten als mal vormen van toekomstige mogelijk grotere zelfstandige gemeenten. Dit terwijl die congruente samenwerkingsverbanden niet gelijk zijn aan de huidige WGR-regio's. De huidige WGR-regio's kunnen overigens wel het resultaat zijn van een stapeling van congruente verbanden. Tegelijk zijn sommige taken zo complex stelde hij, dat ze slechts op grotere schaal kunnen worden opgepakt.

Initiatief tot gesprekken met gemeenten en regio's in Zuid-Holland

Regie op dit proces is volgens Franssen van de kant van het kabinet niet te voorzien. Velen hebben een taak, nog meer anderen een mede- verantwoordelijkheid, maar niemand krijgt de regie.

Het college van GS neemt daarom het initiatief - mede op verzoek van Provinciale Staten - om de komende maanden met gemeenten en regio's in Zuid-Holland te spreken over deze uitdagingen, over hoe gemeenten denken de taken op te pakken en over de rol die daarbij voor de provincie in het verschiet zal liggen. Er liggen grote opgaven, waarbij gemeenten en provincie elkaar nodig zullen hebben. Franssen sprak de hoop uit dat daarbij, de in sommige gemeenten snel aanwezige weerstand tegen de provincie, achterwege zal blijven.

(Noot: op 23 april is dit initiatief nader toegelicht in een gesprek tussen Jan Franssen, gedeputeerde Rik Janssen en een VZHG delegatie).

Nieuwe gastgemeente voor Jaarvergadering in 2014: gemeente Spijkenisse

Voor de pauze presenteerde de nieuwe gastgemeente Spijkenisse zich. Deze gemeente zal in 2014 de jaarvergadering en het congres organiseren. Wethouder Jan Willem Mijns stond uitgebreid stil bij hetgeen de gemeente Spijkenisse te bieden heeft en de rol die de gemeente in de regio speelt.

V.v.b. de datum van de jaarvergadering zal in 2014 waarschijnlijk worden uitgeweken naar een datum in de maand **mei** i.v.m. de gemeenteraadsverkiezingen van maart.

Congres "Provincies door spoor, water en historie verbonden"

Rond het thema Provincies door spoor, water en historie verbonden hielden 3 sprekers een inleiding:

Spoor

Herman van Santen (voorzitter RvT MLL beheer BV (MerwedeLingeLijn) sprak over "De ruggengraat van de regio" zijnde de MerwedeLingeLijn en de publiek-private krachtenbundeling en investeringen die dit mogelijk heeft gemaakt. Hij ging in op bedreigingen, de kenmerken van de MLL en de toekomstige ontwikkelingen (nieuwe stations o.a. bij Dordrecht en Sliedrecht en frequentieverhoging). Voor de verdere modernisering zijn ingrijpende bouwwerkzaamheden nodig. De spoordijk Baanhoek vraagt bijvoorbeeld om imposante civiele techniek. Men werkt aan doordachte koppelingen van verschillende soorten vervoer en aantrekkelijkheid voor nieuwe doelgroepen.

Water

Ingwer de Boer (Rijkswaterstaat) gaf een toelichting op het project Ruimte voor de rivier: samenwerken aan een veilig en mooi rivierengebied. Hij ging in op nut en noodzaak van het project (feiten en cijfers en stand van zaken 2012) en omstandigheden die aanleiding voor het project zijn geweest (overstromingen, dijkdoorbraken). Doel van het project is dubbel en betreft zowel veiligheid als het verbeteren van ruimtelijke kwaliteit. Uiteraard was er ook ruim aandacht voor het project bij Gorinchem: de uiterwaard vergraving bedrijventerrein Avelingen.

Historie

Ien Steins (directeur Slot Loevestein) sprak over de missie en hoofdoelstellingen van Slot Loevestein. Men wil interactie aangaan met het publiek en een ontmoetingsplaats creëren tussen heden en verleden en een plaats zijn om inspiratie op te doen voor de toekomst. In 2016 wil men een veelzijdige, gastvrije en levendige vesting realiseren, waarbij cultuur en natuur leidend zijn. Het slot staat in de top 30 van de nationale musea en in de top 5 van de Gelderse musea. Er worden ook diverse evenementen georganiseerd waar veel bezoekers op af komen.

Excursie in de middag

In de middag konden de deelnemers een stadswandeling maken en deelnemen aan een vaartocht langs plaatsen die met het congressthema te maken hadden.

Foto's : Riet Vrolijk

2 DE VZHG ALS PROVINCIALE AFDELING VAN DE VNG

2.1 Overleg VNG en provinciale afdelingen op 26 april in Den Haag

Traditiegetrouw vindt in het voorjaar een overleg plaats van de VNG en de 12 provinciale afdelingen. De VZHG zal hierbij vertegenwoordigd zijn door de bestuurlijk en ambtelijk secretaris Anne de Baat en Riet Vrolijk. Op de agenda voor dit overleg staan o.a. de volgende onderwerpen:

- Raadsledenprogramma en Actieprogramma Lokaal Bestuur
- Taskforce Bestuur en Informatieveiligheid Dienstverlening
- Europese zaken
- Project Versterken Horizontale Verantwoording via *waarstaatjegemeente.nl*
- Stand van zaken werk en inkomen

Ter vergadering zal afscheid worden genomen van Anne Doornbos (tot 1 juli van dit jaar secretaris en algemeen directeur van de Drentse gemeente Noordenveld) als voorzitter van dit overleg (i.v.m. pensionering).

3 VERENIGING VAN NEDERLANDSE GEMEENTEN (VNG)

3.1 VNG bestuursvergadering op 11 april

Het VNG bestuur vergaderde op 11 april met o.a. de volgende agendapunten:

- *brief van gemeente Wageningen*

Deze gemeente heeft een brief aan de VNG verzonden waarin o.a. bevreesdheid wordt uitgesproken over de rol die de VNG kiest in "Bouwen op de kracht van gemeenten" (VNG meer een rol als rechterhand van het kabinet in plaats van krachtige belangenbehartiger van gemeenten?)

- *Visienota Bestuur in samenhang – presentatie en gedachtewisseling*

Ter vergadering heeft de Commissaris van de Koningin van de provincie Drenthe Jacques Tichelaar zijn visie gegeven op de notitie.

- *Concept-reactie VNG op Visienota Binnenlands Bestuur* (zie ook punt 4.1.)

Naar aanleiding van de BZK-notitie en de uitkomsten van de discussie in zowel de commissie Bestuur & Veiligheid als in het bestuur van de VNG zal een schriftelijke reactie richting de minister en parlement worden opgesteld.

- *Terugblik BO Beleidskader gemeentelijke herindeling, 4 april 2013*

Een terugkoppeling van het BO beleidskader gemeentelijke herindeling.

- *Stand van zaken naar aanleiding van BO 9 april 2013*

Over het onderzoek naar de decentralisaties vond 9 april een Bestuurlijk Overleg plaats met de bewindslieden Rutte, Plasterk, Dijsselbloem, Weekers, Klijnsma en Van Rijn. Ter vergadering werd het bestuur bijgepraat over het overleg en de laatste stand van zaken.

- *Overgangsmaatregelen jeugdzorg*

Tot het maken van afspraken is het niet gekomen op het BO van 3 april jl. over de inhoud van het overgangsrecht binnen de decentralisatie jeugdzorg en over de inspanningen van partijen om frictiekosten te voorkomen. Daarvoor is een nieuw bestuurlijk overleg op 26 april a.s. gepland. Doel is

om dan namens alle gemeenten een akkoord te sluiten met het Rijk over het overgangsrecht en frictiekosten binnen de decentralisatie jeugdzorg.

3.2 VNG commissie bestuur en veiligheid bijeen op 11 april

Deze commissie vergaderde over o.a. de volgende onderwerpen:

- *Raad van Europa Monitor*

Van 14 tot 16 mei 2013 vindt een monitoring van de staat van de lokale en regionale democratie in Nederland plaats door het Congres van Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa (het Congres). Hierbij wordt de lokale autonomie in Nederland onder de loep genomen op politiek, administratief en financieel vlak, aan de hand van het Europees Handvest inzake Lokale Autonomie. Dit handvest is in 1991 geratificeerd door Nederland.

- *dienstverlening*

De visie op dienstverlening, „Dienstverlening draait om mensen”, wordt herijkt. Deze herijking vindt plaats om verschillende redenen, w.o. ontwikkelingen op het gebied van kanaalsturing, de transitie als gevolg van de decentralisaties (bulkdienstverlening enerzijds en keukentafelgesprekken anderzijds en een zich terugtrekkende overheid) en diverse ontwikkelingen op het domein van ondernemersdienstverlening. Tijdens de commissievergadering van 14 maart zijn de commissieleden geïnformeerd over de wijze waarop de gemeente Molenwaard gestalte geeft aan haar dienstverleningsconcept: een gemeente zonder gemeentehuis en waar producten en diensten „naar de burger worden toegebracht”. In de afgelopen maanden zijn de eerste stappen gezet om te komen tot de herijkte visie en wordt gewerkt aan het in kaart brengen van innovaties op het terrein van informatiebeleid. Ter vergadering werd een update gegeven.

- *rapport Commissie Cohen/ rellen Haren*

Op 8 maart jl. presenteerde de commissie-Cohen, ingesteld door de gezags driehoek om de rellen in Haren te onderzoeken, haar rapport in 4 delen. De minister van Veiligheid en Justitie heeft per brief van 28 maart aan de voorzitter van de TK een reactie op de aanbevelingen gegeven van de commissie Cohen m.b.t. een aantal landelijke thema's. De mening van de commissie werd gevraagd op deze brief.

- *visienota Besturen in Samenhang*

Reactie van de VNG op deze nota en verslag van het bestuurlijk overleg op 4 april.

Ook de visienota 'Bestuur in samenhang' van minister Plasterk (BZK) kwam aan de orde. Zie ook punt 4.1.) De commissie mist een samenhangend verhaal over de modernisering van het bestuur. Zij merkte op dat de kern van de relatie tussen Rijk en gemeenten vertrouwen is. Bij bestuur horen middelen en bij decentralisatie beleidsvrijheid. Het verticale structuur-denken van de minister staat haaks op de horizontale organisatie van de maatschappij aldus de commissie.

- *toezicht en handhaving*

Het gaat hierbij om Wijziging van de Gemeentewet in verband met de versteviging van de regierol van de gemeente ten aanzien van het lokaal veiligheidsbeleid.

- *Traject implementatie visie*

Het gaat hierbij o.a. om de taakverdeling en verhouding tussen de politie en de boa in de openbare ruimte.

3.3 Vacatures in VNG bestuur en beleidscommissies

Op 16 april werden de leden per Ledenbrief 13/032 geïnformeerd over de enkelvoudige voordrachten van de Adviescommissie voor vacatures in het VNG bestuur en de commissies. Op de Algemene Ledenvergadering van de VNG op 5 juni 2013 zullen de leden stemmen over alle door de adviescommissie gestelde kandidaten en eventuele tegenkandidaten.

Voorgedragen vanuit Zuid-Holland zijn:

VNG bestuur : burgemeester Aboutaleb, gemeente Rotterdam
(herbenoeming)

Commissie Gemeentefinancien : wethouder Revis, gemeente Den Haag

Commissie Gezondheid en welzijn : wethouder Klein, gemeente Den Haag

Voordracht van de Adviescommissie voor vice-voorzitter VNG bestuur: vacature was ontstaan door vertrek Cor Lamers naar gemeente Schiedam. Voorgedragen wordt burgemeester Kaiser van Doetinchem (Gelderland).

Lees meer: [Bekendmaking voorgedragen kandidaten bestuurlijke organisatie VNG](#) .

3.4 VNG vraagt suggesties voor VNG Agenda 2014 voor 17 mei a.s.

De VNG vraagt per ledenbrief 13/033 suggesties voor de invulling van de VNG Agenda voor 2014. Op basis van die inbreng wil de VNG zich ook volgend jaar focussen op een beperkt aantal thema's dat

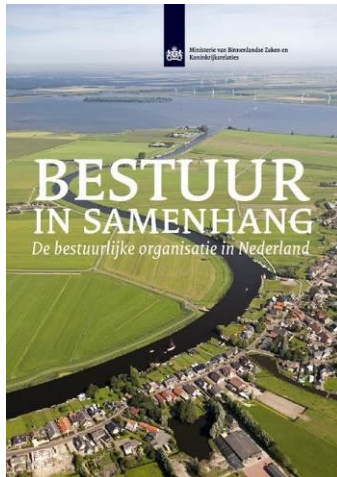
bij haar leden het sterkst leeft. Het gaat daarbij met name om voor gemeenten ingrijpende vraagstukken, waarop sprake is van een omslag die leidt tot veranderingen in de werkwijze en de rol van gemeenten. Een omslag die ook van de VNG extra inspanningen vraagt in de dienstverlening en belangenbehartiging ten behoeve van de leden. Zowel reacties van individuele lokale vertegenwoordigers als gezamenlijke reacties van raden en colleges, provinciale afdelingen en andere gremia waarin gemeenten zijn vertegenwoordigd zijn zeer welkom.

Reageren: voor 17 mei a.s. via: bestuursbureau@vng.nl.

Lees Meer: <http://www.vng.nl/brieven/voorbereiding-vng-agenda-2014>.

4 OVERIGE BESTUURLIJKE AANGELEGENHEDEN

4.1 Visienota minister Plasterk “Bestuur in samenhang”

Minister Plasterk presenteerde 28 maart jl. zijn visienota ‘Bestuur in samenhang, De bestuurlijke organisatie in Nederland’. Eind vorig jaar is om een integrale visie gevraagd op de reeks maatregelen in het regeerakkoord tot aanpassing van de bestuurlijke organisatie in Nederland en hun onderlinge samenhang.

In deze visie zijn de volgende onderwerpen opgenomen:

- versterking positie van de burger
- open overheid
- lokaal bestuur
- midden bestuur
- toenemend belang van Europa
- positie burgemeester
- herziening hoofdstuk 7 Grondwet

Een aantal plannen en voornemens uit de visie:

- Het kabinet wil de WGR-plus-regio's per 1 januari 2014 opheffen.
- Het kabinet wil van 12 provincies naar 5 landsdelen. O.a. omdat zij vindt dat de schaal van de huidige provincies niet meer past bij het takenpakket, en niet meer in verhouding staat met de gemeenten die wel steeds groter zijn geworden. Het kabinet wil beginnen met - de fusie van de provincies Flevoland, Noord-Holland en Utrecht.
- Waterschappen moeten een onderdeel worden van de landsdelen. Het kabinet wil dat waterschappen nu vast gaan opschalen, en komen tot 10 à 12 waterschappen. Het kabinet vraagt de waterschappen zelf met fusievoorstellen te komen (er zijn nu 25 waterschappen).
- De verkiezingen voor waterschappen en provincies gaan voortaan op dezelfde dag plaatsvinden.
- Het kabinet wil de benoeming van burgemeesters en commissarissen van de Koning uit de grondwet halen, maar wil niet vooruitlopen op eventuele veranderingen van de manier waarop de burgemeester en de commissaris van de Koning worden aangesteld.
- Hervorming van de Rijksoverheid en de vorming van vervoersautoriteiten zijn nog niet meegenomen in deze visie.

Reactie van de VNG:

Algemeen

De minister benoemt in de nota wel de urgentie voor modernisering van het openbaar bestuur, maar komt niet tot een samenhangend verhaal. De rol en positie van het Rijk ontbreken in de nota. Het is daarmee een visienota over de decentrale overheden geworden en – anders dan de titel doet vermoeden – niet over het gehele bestuur in samenhang.

Modernisering openbaar bestuur

De VNG onderschrijft de noodzaak om het openbaar bestuur te moderniseren, maar is het echter niet eens met de conclusie dat de opschalingsambitie uit het regeerakkoord daarvoor de oplossing is. In de veranderende samenleving zijn ook actief burgerschap en participatieve democratie urgent. De VNG heeft dit eerder genoemd in het position paper ‘Bouwen op de kracht van burgers’. De nota van minister Plasterk mist echter een maatschappelijke verkenning naar de modernisering van het openbaar bestuur. De VNG pleit voor een bredere verkenning naar welke faciliterende rol de overheid in de maatschappij kan spelen. Daaruit vloeit dan een inrichting van het openbaar

bestuur voort. De VNG is voorstander van 'structuur volgt inhoud' en niet omgekeerd. De VNG heeft de indruk dat de nota ten dienste staat van de in het regeerakkoord gekozen structuur. Daarmee constateert de VNG een zekere mate van blauwdrukdenken.

Samenwerking bij decentralisaties en schaalvergroting

In de brief aan de Tweede Kamer over de decentralisaties (dd. 19 februari jl.) heeft de VNG uitdrukkelijk opgeroepen om de sporen van samenwerking en herindeling los te koppelen. De VNG constateert dat de minister in zijn nota de samenwerking tussen gemeenten slechts als een tijdelijke hulpstructuur ziet. In de media heeft de minister dit standpunt genuanceerd, maar dit is in de redactie van de nota nog onvoldoende aangepast. Daarnaast stelt de minister dat er een lappendeken is aan samenwerking en dat *congruentie* wenselijk is. De VNG heeft daarover uitdrukkelijk een andere mening. Inhoud moet leidend zijn bij het aangaan van samenwerking tussen gemeenten.

Op pagina 23 van de nota staat ten onrechte dat de monitorcommissie is ingesteld om voorstellen voor congruente samenwerking te doen. Dit is volgens de VNG geenszins het geval en is tegenstrijdig met de afspraken die zij met de minister hebben gemaakt. Gemeenten komen zelf vanuit de inhoud geredeneerd tot samenwerkingsverbanden. De commissie volgt de voortgang daarvan.

In de nota staat terecht dat herindelingen *van onderop* tot stand moeten komen. De minister heeft dit tot genoegen van de VNG nogmaals bevestigd in het bestuurlijk overleg van 4 april jl.. Dit doet volgens de VNG recht aan de rol van gemeenten om zelf met voorstellen te komen.

Decentralisaties

De minister wil gemeenten ruimte bieden voor het invullen van decentralisatietaken. Tegelijkertijd kiest hij voor opschaling en ontnemt hij gemeenten deze ruimte. Dat roept de vraag op of het Rijk kan loslaten en kan vertrouwen en daarmee accepteert dat gemeenten kunnen verschillen.

Het valt de VNG op dat de minister in zijn nota nergens een opmerking maakt over het lokale belastinggebied. De uitvoering van autonome en medebewindstaken kan in het geding komen doordat gemeenten geconfronteerd worden met een bezuiniging via decentralisaties en een bezuiniging via schaalvergroting. Het is van groot belang dat gemeenten over voldoende eigen middelen beschikken.

Lees meer: [Uitgebreide reactie op nota Plasterk 'Bestuur in samenhang'](#) (april 2013, pdf)

Reactie vanuit het IPO

Veel nota, weinig visie. Zo waardeert het IPO de visienota. Van een echte samenhangende visie over de onderlinge relatie tussen overheden en de gewenste ontwikkeling daarin is volgens het IPO geen sprake. Zo blijft de positionering van de rijksoverheid geheel onbesproken. IPO-voorzitter Johan Remkes in een eerste reactie: "Wij missen een onderbouwing van de in het regeerakkoord aangekondigde drastische ingrepen in de bestuurlijke organisatie: op welke wijze zorgen de maatregelen voor een beter openbaar bestuur? En hoe zorgt dit voor een slagvaardige aanpak van de maatschappelijke vraagstukken die nodig is? Dit zijn voor ons de centrale vragen die de minister zou moeten beantwoorden in zijn visienota. In deze nota staat niets nieuws ten opzichte van bestaande stukken." Het kabinet zet sterk in op schaalvergroting van het binnenlands bestuur, niet alleen voor provincies, maar eveneens voor gemeenten en waterschappen. De provincies zijn van mening dat een visie op de gewenste bestuurlijke inrichting van Nederland vanuit de inhoud opgebouwd moet worden. In deze tijd van crisis, herstel en vernieuwing moet de overheid alles op alles zetten om de regionale economie te versterken. Die inzet heeft voor de provincies de allerhoogste prioriteit en is van meer gewicht dan een discussie over de bestuurlijke inrichting.

Bestuurlijk overleg 4 april

Ten aanzien van herindeling is in het bestuurlijk overleg van 4 april jl. afgesproken dat het ter consultatie voorliggende herindelingskader op een aantal belangrijke uitgangspunten zal worden aangepast die aansluiten bij de VNG visie:

- 100.000+ en de opschalingsambitie worden uit het kader verwijderd. Dat geldt dus ook voor het inwonercriterium
- Uitvoeringskracht wordt vervangen door bestuurskracht

Lees meer: [Visienota Bestuur in samenhang.pdf](#) — PDF document, 958 kB (981761 bytes) .

4.2 Gemeente Spijkenisse en Bernisse gaan fuseren

Eind maart stemden de gemeenteraden van de gemeente Spijkenisse en Bernisse in met samenvoeging van de twee gemeenten per 1 januari 2015. Het besluit vormt het slot van een proces waarin Bernisse en Spijkenisse vanaf april 2012 de mogelijkheden om te herindelen intensief hebben verkend. Hoe de nieuwe gemeente gaat heten is nog niet bekend. Het is de bedoeling dat daar vóór de zomer een besluit over wordt genomen.

4.3 Rapport Commissie Hendrixx (Externe Commissie Midden-Holland -ECMH)

De ECMH is ingesteld door de provincie Zuid-Holland en de tien gemeenten van Midden-Holland. De commissie heeft onderzoek gedaan naar de ruimtelijke-economische kansen van het gebied en de bestuurlijke randvoorwaarden die daaruit voortvloeien. Wat moet de regio doen om die kansen te benutten en welke allianties moeten daarvoor worden aangegaan? De ECMH bestond uit Jan Hendrixx (CDA, o.a. commissaris van de Koningin geweest in Overijssel), landschapsarchitect prof. ir. Riek Bakker en Ronald Bandell, oud-burgemeester van de gemeente Dordrecht.

Enkele aanbeveling van de commissie:

- de tien gemeenten in de regio Midden-Holland (Bergambacht, Bodegraven-Reeuwijk, Boskoop, Gouda, Nederlek, Ouderkerk, Schoonhoven, Vlist, Waddinxveen en Zuidplas) zouden snel aan de slag moeten gaan met een gezamenlijke economische agenda. Volgens de commissie is het tijd voor een proces van gebiedsontwikkeling nieuwe stijl, waarin gemeenten samen met inwoners, bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties aan de slag gaan om de economische kansen die er in het gebied liggen te grijpen.

- er moet ook worden gekeken naar het Groene Hart als totaal.

De gemeenten Gouda, Alphen aan den Rijn en Woerden zouden als kartrekkers kunnen fungeren om het Groene Hart op de kaart te zetten. Nadeel is dat de gemeenten in het Groene Hart over drie provincies verspreid liggen: Zuid-Holland, Utrecht en Noord-Holland.

- Voor de vijf gemeenten in de Krimpenerwaard is een herindeling onontkoombaar.

De discussie over de bestuurlijke inrichting van de Krimpenerwaard heeft volgens de commissie zijn eigen tempo en dynamiek. De commissie heeft daarom besloten om over de situatie in de Krimpenerwaard een separaat advies uit te brengen dat geen onderdeel was van het rapport.

In het separate advies "Krimpenerwaard een kwestie van kiezen" wordt gesteld dat een fusie de enige manier is waarop de gemeenten Bergambacht, Nederlek, Ouderkerk, Schoonhoven en Vlist (K-5) grote maatschappelijke opgaven in de toekomst aan zullen kunnen. Gezien het draagvlak in het gebied geeft de commissie de voorkeur aan de fusie van K-5 gemeenten, waarbij dan een gemeente ontstaat van 55.000 inwoners. De K-6 variant met Krimpen aan den IJssel erbij zou leiden tot een gemeente met 83.000 inwoners.

Op 24 april vond in Gouda een informatiebijeenkomst plaats over het advies bedoeld voor raads- en statenleden, colleges van B&W, maatschappelijke organisaties en ondernemers.

Lees meer: informatie in de rapporten [De drang naar groter, de hang naar kleiner](#) en [Krimpenerwaard: een kwestie van kiezen](#).

4.4 Samenwerking BAR-gemeenten

De samenwerking van de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk (BAR) is in een stroomversnelling gekomen. Eind 2012 stemden de gemeenteraden in met vergaande ambtelijke samenwerking per 1 januari 2014. Door samen te werken willen de gemeenten hun dienstverlening verbeteren en tegelijk hun organisatiekosten verlagen. Bij het vormgeven van de samenwerking zijn de kernbegrippen: vertrouwen, ruimte voor diversiteit en gezamenlijkheid. In eerste instantie zou de samenwerking per 1 januari 2015 ingaan. Maar vanwege de gemeenteraadsverkiezingen in 2014, de toenemende financiële druk en om de energie die er nu is in de organisatie vast te houden is dit naar voren gehaald. Er komt één uitvoeringsorganisatie die werk verricht voor de drie gemeenten samen. Daarnaast komt in elke gemeente een regieteam. Voor de dienstverlening aan de inwoners blijft er in elke gemeente een loket waar men terecht kan voor paspoorten, rijbewijzen e.d. Behalve op het gebied van de 3 decentralisaties gaan de gemeenten samenwerken op gebieden als ruimte, economie, mobiliteit, veiligheid en duurzaamheid. Hoewel de gemeenten bestuurlijk zelfstandig blijven, kijken de gemeenteraden en colleges wel op welke terreinen zij eventueel kunnen afspreken om samen naar buiten te treden. Hoe de gemeenten hun samenwerking vormgeven en welke organisatie daarbij hoort, staat in de BAR-code. De BAR-code bouwt voort op BAR-beter!, waarin de visie voor de samenwerking is beschreven. Lees meer: [Nota BARcode 2012 \(pdf\)](#) . en [Toelichting BAR gemeenten 2013 \(pdf\)](#).

PROVINCIAAL BESTUUR

4.5 Statencommissie Bestuur en Middelen bijeen op 2 april

Deze commissie kwam op 2 april in extra vergadering bijeen i.v.m. een gesprek met minister Plasterk. De minister ging zowel inhoudelijk als procesmatig in op de positie van Zuid-Holland in relatie tot de plannen voor de fusie tussen Noord-Holland, Utrecht en Flevoland en landsdeelvorming. Vervolgens konden de diverse fracties hierop reageren.

4.6 Bijeenkomst Provincie Zuid-Holland inzake grondexploitaties op 18 april

Op 18 april vond op het provinciehuis in Den Haag een bijeenkomst plaats voor met name griffiers van Zuid-Holland op uitnodiging van gedeputeerde Rik Janssen. Onderwerp van de bijeenkomst was de problematiek rond grondexploitaties. In de uitnodiging stelde de provincie te zien dat in toenemende mate financiële problemen ontstaan in grondexploitaties, tekorten nemen toe en winsten nemen af. Worden gemeenteraden goed in positie gebracht om te kunnen komen tot afgewogen beslissingen op het gebied van de grondexploitatie en hoe gaat dat in de praktijk?

Daarover wilde de provincie eens van gedachten wisselen. Zo'n 34 personen waren bij deze bijeenkomst aanwezig om over de ervaringen te discussiëren en waar men in de dagelijkse praktijk tegen aan loopt.

5 FINANCIËN

5.1 VNG commissie Financiën en Belastingen bijeen op 11 april

Deze commissie vergaderde op 11 april met een uitgebreide agenda:

- *financiële verhoudingswet*

Bespreken notitie herverdeling.

- *stand van zaken decentralisaties*

Bespreken stand van zaken financiën decentralisatie sociaal domein.

- *uitwerking van het financieel akkoord*

Bespreken Wet HOF en reactie VNG op schatkistbankieren.

Lees meer: [Commentaar VNG op wetsvoorstel HOF](#) (brief, 15 april 2013)

- *belastingonderwerpen*

Bespreken werd o.a. BTW-problematiek bij samenwerkingsverbanden en de Brief aan 2e Kamer over vennootschapsbelastingplicht voor gemeenten en Uniforme monitor lokale heffingen.

Zie ook punt 1.4 Terugkoppeling Rick Buddenberg bij VZHG bestuursvergadering op 11 april.

6 JEUGD

6.1 Extra vergadering VNG subcommissie jeugd op 18 april

Hoe gaan we om met de overgangsproblematiek in de jeugdzorg? Dit onderwerp stond bovenaan de agenda van het Bestuurlijk Overleg Jeugd op 3 april tussen Rijk, IPO en VNG. Na een grondige verkenning van verschillende oplossingsrichtingen bleek toch een nieuw bestuurlijk overleg nodig om de overgangsmaatregelen verder te bespreken. Dit overleg werd gepland op 26 april.

Ter voorbereiding van dit overleg kwam de subcommissie Jeugd op 18 april extra in vergadering bijeen. In deze vergadering bespraken commissieleden de overgangsmaatregelen.

7 WERK EN INKOMEN

7.1 Gevolgen Sociaal Akkoord voor gemeenten

Het sociaal akkoord tussen werkgevers en werknemers heeft verstrekkende consequenties voor gemeenten en haar inwoners, liet de VNG in een eerste reactie weten. Het is duidelijk dat de inhoud grote effecten heeft op de manier waarop gemeenten het sociale domein (werk, wmo en jeugd) kunnen inrichten en uitvoeren. Deze consequenties zullen in het onderzoek door het CPB naar de financiële risico's van de decentralisaties moeten worden meegenomen. De VNG gaf aan hierover graag namens haar leden in gesprek te gaan met het kabinet.

In een persbericht van 16 april laat de VNG weten dat in het CPB onderzoek gekeken moet worden naar:

- Het sociaal akkoord betekent een rem op de voorgenomen decentralisaties waarin gemeenten ruimte krijgen hun inwoners een samenhangende aanpak en maatwerk te bieden binnen het sociale domein (werk, zorg en jeugd). Het toewijzen van zorg, ondersteuning en begeleiding zou volgens het regeerakkoord nog meer een gemeentelijke bevoegdheid worden. Als cliënten straks door een centrale instantie geïndiceerd moeten worden, ontstaan er ongetwijfeld wachtlijsten maar valt ook een essentieel uitgangspunt van de lokale aanpak bij de decentralisaties weg: kijken naar wat mensen nog wél kunnen. Dit uitgangspunt biedt immers kansen en mogelijkheden voor mensen om te participeren. Het sociaal akkoord legt echter de financiële rekening geheel bij gemeenten.

- Voor het sociaal domein worden in het akkoord termijnen genoemd waarvan het de vraag is hoe deze zich verhouden tot de planning die tot dusver door gemeenten en Rijk wordt aangehouden.
- Bij de herstructurering van de bedrijven in de sociale werkvoorziening vindt de VNG het ook logisch dat de werkbedrijven onder gemeentelijke verantwoordelijkheid gaan werken en dat de arbeidsmarktregio's hierbij betrokken worden, zonder dat er een blauwdruk komt vanuit Den Haag. Echter de dekking van de minimaal 400 miljoen die met deze herstructureringsoperatie gemoeid zal zijn en de implementatietermijn is niet in de voorstellen terug te vinden.
- Het Sociaal Akkoord stelt dat mensen die aan de slag zijn in de sociale werkplaatsen moeten worden ondergebracht in een CAO. De werknemers die komen te werken in het werkbedrijf vallen onder de CAO van de gemeente. Het is de vraag of hiermee ook wordt bereikt dat mensen in de maatschappij gelijkwaardig kunnen meedoen. Daarnaast stelt de VNG dat het tot de bevoegdheid en de contractsvrijheid van sociale partners in een sector behoort om al dan niet te besluiten tot het aangaan van een Cao. In de sector gemeenten zijn dit de VNG en de bonden. De VNG stelt dat het dan ook niet aan de Stichting van de Arbeid is om een dergelijk voorstel te doen. Ook hier worden de kosten volgens de VNG doorgeschoven naar gemeenten.

Op 18 april heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de VNG en staatssecretaris Klijnsma (SZW). In dit overleg kwamen de hoofdlijnen van het sociaal akkoord aan de orde.

Lees meer: [Ledenbrief Sociaal Akkoord](#) (VNG, 19 april 2013) en [Sociaal akkoord](#) (Rijksoverheid, 11 april 2013).

7.2 VNG reactie op Zorgakkoord

Kabinet, werkgevers en een aantal vakbonden hebben op 24 april hun handtekening gezet onder een akkoord over de zorg. Afgesproken is o.a. dat het kabinet 60 procent van het budget voor huishoudelijke hulpen handhaaft. In het regeerakkoord was nog sprake van 25 procent. Verder kunnen meer mensen dan eerder was bedacht gebruik blijven maken van de voorzieningen in instellingen. Volgend jaar blijft de dagbesteding in de persoonlijke verzorging overeind; anders dan voorzien kunnen ook in 2014 mensen er voor het eerst gebruik van maken. Minister Schippers benadrukte dat door het akkoord in de gezondheidszorg 1,1 miljard euro wordt verschoven. Een aantal bezuinigingen is een jaar uitgesteld en er zijn afspraken gemaakt over de doorstroming van zorgpersoneel.

Naar aanleiding van het zorgakkoord heeft de VNG in een eerste reactie laten weten:

- gemeenten zouden meer bij alle stadia van het proces betrokken moeten worden. Immers alleen op die manier kunnen gemeenten de taken integraal en op maat oppakken, in het belang van hun inwoners. Gemeenten hebben daarvoor beleidsruimte nodig, met passende financiële middelen.
- De VNG is op zich positief over het handhaven van de toegang voor nieuwe cliënten tot huishoudelijke hulp, dagbesteding en persoonlijke verzorging in 2014 en over de verzachting van de extramuralisering. Echter: de meeste bezuinigingen in 2015 blijven volgens het zorgakkoord overeind! En 2015 is nu juist het jaar waarin gemeenten de verantwoordelijkheid overnemen voor de begeleiding, dagbesteding en persoonlijke verzorging.
- Wat de VNG verder opvalt, is dat in het zorgakkoord veel passages staan waarvan de gevolgen nog zeer onduidelijk zijn. Dat geeft ons reden tot zorg. Zo kan het niet zo zijn dat de werkgelegenheidsafspraken de beleidsruimte voor gemeenten inperkt.
- De gevolgen van dit zorgakkoord moeten (evenals die van het sociaal akkoord) worden meegenomen in het CPB-onderzoek naar de (financiële) risico's van de decentralisaties.

Lees meer:

[Kamerbrief over resultaten zorgoverleg.](#)

7.3 Bestuurdersbijeenkomsten samenwerking in sociaal domein: 29 mei in Rotterdam

De VNG organiseert 5 regiobijeenkomsten voor burgemeesters en wethouders over het thema *'Samenwerken in het sociale domein - mensen ondersteunen!'*. Op 29 mei a.s. vindt de bijeenkomst plaats in De Doelen in Rotterdam. Na een korte plenaire start zal stil worden gestaan bij de visie op samenwerking in het sociale domein. Hoe kijkt het Rijk daartegenaan, wat vinden gemeenten en de VNG? Ook wordt stil gestaan bij het proces richting 31 mei, het verzoek van de minister van BZK, de wijze waarop de VNG de stand van zaken op dat moment in kaart brengt en het vervolg op dat proces. In interactieve deelsessies komen diverse thema's aan bod zoals welke taak op welk niveau wordt georganiseerd, hoe is samenwerking met partners in de zorg te organiseren, maar ook hoe geeft u één gezin, één plan, één regisseur vorm?

Lees meer: [Uitnodiging aan bestuurders voor bijeenkomsten over samenwerken in het sociaal domein.](#)

8 RUIMTE EN WONEN

8.1 Statencommissie Ruimte en Leefomgeving bijeen op 3 april

Op 3 april vergaderde deze commissie met o.a. de volgende agendapunten:

- *zienswijze van PS op USK en OSK Zuidplaspolder*
- *reactie GS op concept masterplan locatie Valkenburg*

GS is van mening dat het plan op een aantal punten onvoldoende rekening houdt met het provinciaal belang en wil daarover met stuurgroep nader overleggen. Het betreft bedrijven, kassengebied De Woerd, windturbines en archeologie.

8.2 VNG commissie Ruimte en Wonen, milieu en mobiliteit en sub-commissie water bijeen op 25 april

Op 25 april vindt een extra vergadering plaats van de commissie Ruimte en Wonen, milieu en mobiliteit en de sub-commissie water. Belangrijkste agendapunt is de Omgevingswet. Gesproken zal worden over de brief dienaangaande die de VNG wil gaan versturen en de doorkijk van het proces na de inspraakreactie. Gebleken is dat 2 maanden krap is om de inspraak goed voor te kunnen bereiden.

8.3 Toezicht woningcorporaties

De VNG heeft aangegeven in grote lijnen de aanbevelingen uit de 'Eindrapportage Commissie Kaderstelling en Toezicht Woningcorporaties' te onderschrijven. De VNG onderschrijft dat het beleidskader volkshuisvesting het toetsingskader zou kunnen zijn voor het ministerieel toezicht op de corporaties. Het zou voor partners op lokaal niveau agenderend kunnen zijn volgens de VNG en daarmee richting en verdieping kunnen geven aan de overeen te komen prestatieafspraken tussen gemeenten en corporaties. De commissie Wonen en Rijksdienst beveelt aan dat de gemeente expliciet een oordeel moet vormen over het presteren van corporaties. De VNG vindt dat dit een passend element is in het overleg tussen gemeenten en corporaties, dat in de wet is geborgd. Het past in het voornemen van het kabinet om de relatie tussen gemeenten en corporaties beter te structureren. Lees meer: [Reactie VNG voor AO Toezicht Woningcorporaties](#) (18 april 2013).

9 GROEN

9.1 Statencommissie Groen en Water bijeen op 10 april

Deze commissie vergaderde o.a. over de volgende agendapunten:

- *herijking EHS*

Aan de orde was de realisatiestrategie, die in het kader van het door PS in januari 2013 vastgestelde Beleidsvisie Groen, is opgesteld. Deze geeft een nadere uitwerking van de kaders van deze beleidsvisie en dient als opmaat voor het door PS in november 2013 vast te stellen Uitvoeringsprogramma EHS.

- *incidentele subsidie aan provincie Noord-Brabant*

Aan de orde was het voorstel om € 1 miljoen subsidie te verlenen aan de provincie Noord-Brabant als bijdrage voor de inrichting van de Hilpolders tot een waterrijk natuurgebied in het kader van Deltanatuur.

- *ophogen subsidieplafonds natuurbeheer 2013*

De huidige subsidieplafonds zijn ontoereikend voor het beschikken van reeds ingediende subsidieaanvragen.

10 MILIEU

10.1 VNG-commissie Milieu en Mobiliteit bijeen op 11 april

Deze commissie vergaderde op 11 april met o.a. de volgende agendapunten:

- *energieakkoord*

Momenteel wordt er gewerkt aan een nationaal energieakkoord onder leiding van de SER. De VNG neemt in de persoon van commissielid Thijs de la Court deel aan de thematafel 'Gebouwde omgeving: energiebesparing en lokale hernieuwbare energieopwekking' en in de persoon van Eric Wiebes aan de thematafel 'Mobiliteit en transport'. De commissie besprak de voor gemeenten belangrijke voorwaarden van een energieakkoord.

- *hernieuwbare energie*

De commissie adviseerde prioriteit te geven aan salderen en dan met name salderen op afstand. Salderen is het verrekenen van zelf opgewekte en aan het net terug geleverde elektriciteit met verbruikte elektriciteit. Als elektriciteit op afstand wordt opgewekt (bijvoorbeeld op het dak van een appartementencomplex) kan dit niet gesaldeer worden, en moet hier energiebelasting en btw over betaald worden. Een combinatie van lokaal opgewekte wind- en zonne-energie is financieel rendabel, maakt Nederland minder afhankelijk van fossiele bronnen en zorgt voor werkgelegenheid. Als dit grootschaliger decentraal opgewekt wordt, heeft iedereen hier voordeel bij. De energiebelasting staat lokale initiatieven in de weg. Deze salderingsproblematiek is een belangrijk vraagstuk waar het energieakkoord een oplossing voor moet gaan bieden.

- *mobiliteit*

De thematafel Mobiliteit en transport richt zich op het sluiten van een deelakkoord over de wijze waarop personen- en goederenvervoer zich duurzaam kan door ontwikkelen. Gericht op groene groei en het bereiken van een CO₂-reductie voor de sector Transport en Mobiliteit van 60% in 2050. Commissielid Eric Wiebes, wethouder Amsterdam, is voorzitter geworden van het kernteam 'Ruimtelijke structuur: steden en netwerken (incl. OV en infra). Dit kernteam is voor gemeenten het meest van belang omdat hierin zaken aan de orde komen zoals fiets, OV, overstappunten, deelauto's en stedelijke distributie.

11 WATER

11.1 VNG-subcommissie Water bijeen op 4 april

Deze subcommissie vergaderde op 4 april met o.a. de volgende agendapunten:

- *richtlijn overstromingsrisico's (ROR)*

- *herziening Omgevingswet*

Met accent op wateronderdelen en het gemeentelijk rioleringsprogramma.

- *convenant standaardisering databeheer*

- *Doelmatig waterbeheer*

Terugblik op de vergadering van de stuurgroep Water en samenwerking in de afvalwaterketen

- *stand van zaken Deltaprogramma*

12 DELTA AANGELEGENHEDEN

12.1 Stuurgroep Zuidwestelijke Delta bijeen op 17 april

Op 17 april vergaderde deze stuurgroep o.a. over het advies van het Overleg Infrastructuur en Milieu (OIM). Dit overlegorgaan van maatschappelijke organisaties adviseert het Deltaprogramma vanuit het nationale niveau. De voorzitter van dit overleg, mevrouw I. Adema, heeft het advies kort toegelicht tijdens de stuurgroep vergadering. In overleg met de betrokken programmadirecteuren zal een concept reactie worden voorbereid, die door de deltacommissaris zal worden betrokken bij de bespreking in de stuurgroep.

13 VERKEER EN VERVOER

13.1 Statencommissie Verkeer en Milieu bijeen op 3 april

Op 3 april vergaderde deze commissie over o.a. de volgende agendapunten:

- *nieuwe wegverbinding grensstreek provincies Noord-Holland en Zuid-Holland*

In de bereikbaarheidsstudie grensstreek provincies Noord-Holland en Zuid-Holland (2008) is geconcludeerd dat de bereikbaarheidsproblemen in de grensstreek het beste opgelost kunnen worden met een nieuwe verbinding tussen de N206 en N205 met aansluiting op de A4. In een regionale verkenning conform MIRT wegverbinding tussen de N205-N206 "Van Greenport tot Mainport" zijn verschillende planalternatieven onderzocht.

- *inpassingsmaatregelen RijnlandRoute ten behoeve van uitwerking voorkeursvariant Zoeken naar Balans Optimaal*

Op 27 juni 2012 hebben Provinciale Staten ingestemd met de keuze van het alternatief Zoeken naar Balans als het voorkeursstracé voor de RijnlandRoute. Ook zijn toen vijf moties aangenomen die waren gericht op een betere inpassing van het tracé in de omgeving. De afgelopen maanden zijn

onderzoeken gedaan naar diverse delen van Zoeken naar Balans Optimaal en is intensief overlegd met de betrokken gebiedsgemeenten. Het college van GS stelt een pakket aan maatregelen voor waarmee, volgens GS, voor een groot deel tegemoet wordt gekomen aan de gemeentelijke en provinciale moties en wensen van bewoners.

13.2 Nationale Bewegwijzeringsdienst (NBd) van start

De Nationale Bewegwijzeringsdienst (NBd) is op 2 april 2013 gestart. De NBd zorgt voor samenhang en uniformiteit in de bewegwijzering op alle wegen in ons land. Dat geeft de weggebruiker duidelijkheid. In de NBd zijn alle wegbeheerders vertegenwoordigd via Rijkswaterstaat, VNG, Interprovinciaal Overleg en Unie van Waterschappen. De NBd werkt nauw samen met de wegbeheerders. De nieuwe organisatie is verantwoordelijk voor het beheer van de database, de coördinatie en afstemming tussen de verschillende wegbeheerders en op- en vaststellen van bewegwijzeringsplannen. Naast deze wettelijke taken, kan de NBd ook de niet-wettelijke taken, zoals inkoop, plaatsing en beheer en onderhoud, voor de wegbeheerders verzorgen.

Voor het onderbrengen van de wettelijke taken bij de NBd moet de Wegenverkeerswet worden aangepast. Met de wetwijziging heeft de VNG eerder ingestemd na raadpleging van de achterban. Tot begin 2015 de wet van kracht wordt, maken wegbeheerders op vrijwillige basis gebruik van de NBd.

Lees meer: <http://www.bewegwijzeringsdienst.nl>.

14 EUROPA EN INTERNATIONAAL

14.1 Brusselse Open Days 2013 in oktober a.s.

De Open Days 2013, het jaarlijkse Brusselse evenement van regio's en steden in Europa, staan dit jaar in het teken van het cohesiebeleid in de nieuwe programmaperiode 2014-2020. De open dagen van regio's en steden worden komend jaar gehouden van *7 tot en met 10 oktober*. Verschillende Nederlandse regio's zullen officiële partner zijn in de organisatie van dit evenement.

In totaal doen 200 regio's en steden uit 30 landen mee aan de 11^e editie van de Open Days. Vanuit Nederland doen de volgende provincies mee: Flevoland, Friesland, Gelderland, Limburg, Noord-Brabant, Noord-Holland en Overijssel en de samenwerkingsverbanden Noord Nederlandse Provincies en de Randstad Regio. Naast deze provincies nemen ook de volgende steden deel: Eindhoven, Leeuwarden, Maastricht, G-4 EU kantoor (Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht), en Regio Arnhem Nijmegen.

In verschillende consortia organiseren de officiële partners bijeenkomsten in de vorm van bijvoorbeeld workshops en debatten. De 'European Week of Regions and Cities' wordt georganiseerd door het Comité van de Regio's en het Directoraat Generaal Regionaal Beleid (DG REGIO) van de Europese Commissie.

Tegelijkertijd met de Open Days worden ook lokale evenementen gepland onder de titel "Europe in my region/city". Ook Nederlandse regio's worden van harte uitgenodigd om tijdens de Open Days 2013 een lokaal evenement te organiseren..

Lees meer: <http://www.europadecentraal.nl/nieuwsbrief/nederlandse-deelname-aan-open-days-2013/>

Aanmelden kan tot 31 mei via localevents-opendays@cor.europa.eu.

Aanmelden voor de verschillende workshops en debatten kan vanaf begin juli. Begin september komt het gedetailleerde programma beschikbaar via de website.